

(/)

🏠 (/)

> Trafik og transport - Videnskab - Teknik (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Benzinstationernes historie

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/danmarks-flyvehistorie-de-smaa-fly>)

Benzinstationernes historie

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 325

Del artikel: **f** (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/benzinstationernes-historie>)

t (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan

ses på [https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/benzinstationernes-historie)

[videnskab-teknik/benzinstationernes-historie](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/benzinstationernes-historie)) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/benzinstationernes-historie&title=)

[mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/benzinstationernes-historie&title=](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/benzinstationernes-historie))

Nils Bloch

Benzinstationens historie. Højoktan nostalgi.

Skinne bøger 472 sider. 419,95 kr.

Af Jørgen Burchardt

Et vigtigt element i 1900'årenes kulturhistorie, benzinstationen, central for landets vejbaserede transport, har fået sin mindsten. Eller i hvert fald et vægtigt værk, som min køkkenvægt målte til mere end 2 kg. Jeg siger selv "benzintank" om dagens anlæg i byerne, men Bloch benytter ordet "benzinstation", hvorved han lægger vægt på de mange andre aktiviteter på stationen, som kom til, efterhånden som salget af benzin flyttede fra apotekere og købmænd til særlig arkitekttegnede anlæg prydet med benzinmærkernes farvestrålende skilte.

Næsten 1.000 illustrationer fylder siderne med tekster om mange af landets benzinstationer. Bogen er skrevet for den brede kreds af borgere, som herved kan genhuske besøgene på de forskellige typer benzintanke. Teksten er flydende, og især billedteksterne er små beretninger velegnede til urutinerede boglæsere. Det er en oplagt coffee table gavebog til store runde fødselsdage, hvorved fødselaren kan tænke tilbage på de mange gange, hans skiftende biler - og måske knallert og motorcykel - fik brændstof. Ældre læsere vil få et gensyn med bemandede tanke, hvor man uden at skulle forlade den elskede bil, både kunne få benzin og få forruden vasket for udtværede dyr. Yngre læsere kan se, hvorledes benzintanke i motoriseringens gyldne 1960'ere fik butikker, toiletter og nogle endda små cafeterier. Motorvejenes aktuelle anlæg nævnes også med deres parkeringsplads for overnattende lastbilchauffører og veloplyste oaser for familier med legeplads for børn, inden de tager de næste timers køretur.

Det var på høje tid, at et af landets vigtigste anlæg overhovedet fik en omtale. Ingen forskere på universiteterne har skrevet særlig meget om dette omdrejningspunkt for landets vigtige vejtransport. Bloch skal derfor have tak for at have taget emnet op. Det er vel også på tide, for med de næste tiårs omstilling til eldrevne køretøjer, flytter en vigtig del af optankningen hjem til eltanke ved beboelsen. Der vil helt sikkert ske store forandringer, hvilket kun er kort omtalt i bogen.

BP benzinpumpe i Den Gamle By

Bogens disposition er bygget op omkring de enkelte firmaer bag benzinstationerne, så bogen skulle vel egentlig have heddet "Benzinfirmterne og deres stationers historie". Det giver en god overblik over de skiftende firmaers stilling på det danske marked, men det er på en måde også uheldigt, for herved gentages en kronologisk beretning om benzinstationen for hvert enkelt benzinfirma. Deres udvikling ville have stået klarere, hvis alle firmaers stationer var omtalt sammen. Bortset fra de forskellige logoer på standerne var stationerne i grunden ret ens.

Forfatteren har dog også selv indset denne mangel, så særlige begivenheder har fået deres omtale på tværs af benzinselskaberne. 'Besættelsen og rationering', 'Hamstring af benzin' og 'Benzintankvognen' er eksempler på disse tværgående omtaler.

Nils Bloch har ellers en god produktion af jernbanehistorie bag sig. Han har skrevet artikler til forskellige populærvideenskabelige tidsskrifter, og også fået udgivet et par bøger om bl.a. Kjellerupbanen og Faxe Jernbane. De seneste bøger er dog gået fra skinner til vej, hvor hans forrige bog var 'Postautomobilen gennem 100 år'.

Bogen er udgivet på Bloch's eget forlag. Selvudgivelse er både en fordel og en ulempe. Fordelen er, at man springer et etableret forlags tidskrævende rutiner over, når forfatteren er udgiver. Bogen kommer hurtigt ud, og forfatterens idéer står uantastet. Omvendt kunne en forlagsredaktør have forbedret bogen ved f.eks. at have trukket nogle af de fotografisk ringeste billeder ud og måske også have diskuteret den nævnte kritik af dispositionen.

Shell-station på Tåsinge

Bogen er en bedrift med dens mange oplysninger og flotte udstyr. Den vil for eftertiden blive værket om et af landets vigtigste kulturhistoriske anlæg. Den har desværre to store mangler, som anmelderen vil gøre opmærksom på, så Bloch og andre fremtidige forfattere til store bøger er klar over, at deres værk med få dages ekstra arbejde og få ekstra sider ville give deres bog en betydelig ekstra fremtidig værdi. Det ene er noter til hvor oplysningerne kommer fra. Noter skal alle historikere bruge til sig selv. De er lette at sætte i en tekstbehandling, og de er vigtige, så forfatteren efter talrige omskrivninger stadig selv har styr på, hvor manuskriptets oplysninger stammer fra. De noter kan grafikeren automatisk overføre til bogen, og omkostningen er nogle ekstra sider noter, som al fremtidig historieskrivning kan bygge videre på.

Den anden mangel er savnet af et stikordsregister. Et navneregister er let at lave over firmaer, personer og geografiske lokaliteter. Et stikordsregister, som også indeholder emner, ville have været rar at have med, så bogen også kunne være et opslagsværk.

[Historie-online.dk, den 25. januar 2023]

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/danmarks-flyvehistorie-de-smaa-fly>)

SE RELATEREDE ARTIKLER